

§ 219 Dnr: KS.2017.277

Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV), projektbeskrivning ECHO-Värnamo

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- att godkänna den gemensamma avsiktsförklaringen för ”En hälsosam uppväxt i Värnamo”
- att godkänna föreslagen projektbeskrivning
- att för 2018 anvisa 400 000 kronor för projektet
- att finansiering sker med medel avsatta till kommunstyrelsens förfogande för strategiska åtgärder som främjar hållbarhet och/eller tydligt bidrar till att kommunens övergripande mål uppnås samt
- att anvisning av medel för 2019 hänskjuts till budgetberedningen.

Ärendebeskrivning

En ECHO-zon är ett område där stora delar av samhället går samman för att skapa en positiv miljö för barnens hälsa. Lite tillspetsat kan man säga att barn och föräldrar ska få möta samma budskap kring mat, motion och hälsa oavsett var de är och vem de möter i samhället. Exempel på ECHO-zoner är Negombo i Sri Lanka och Seinäjoki i Finland.

Kommunstyrelsen beslutade den 29 augusti 2017, § 352

- att ställa sig positiv till att bli huvudman för Sveriges första ECHO-zon samt
- att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att klarlägga förutsättningarna och ansvarsfördelning mellan deltagande aktörer.

På kommunstyrelsens sammanträde 15 januari 2018, § 26 presenterar Johan Arvidsson, fritidschef ett utkast till projektbeskrivning för projektet Hälsosam uppväxt i Värnamo byggt på projektet ECHO-zon Värnamo.

En övergripande projektbeskrivning har överlämnats till kommunstyrelsen 14 februari 2018 och tekniska förvaltningen föreslog i skrivelse

- att kommunstyrelsen beslutar enligt den av tekniska förvaltningen föreslagna projektbeskrivningen
- att resurs tilldelas enligt projektbeskrivning.

Kommunstyrelsen beslutade 20 februari 2018, § 77 att överlämna ärende till nästa sammanträde.

Forts.

Ks § 219 (forts)

Tekniska förvaltningen har överlämnat övergripande beskrivning, daterad 15 maj 2018, av hur projektet "En hälsosam uppväxt i Värnamo" kan genomföras; syfte, mål, projektplan, organisation och så vidare, samt därtill hörande budget.

Även en avsiktsförklaring mellan Värnamo kommun och Region Jönköpings län har tagits fram och presenteras för kommunstyrelsen.

Tekniska förvaltningen föreslår i skrivelse daterad 15 maj 2018 att kommunstyrelsen besluta enligt den av tekniska förvaltningen föreslagna projektbeskrivningen samt att resurs tilldelas enligt projektbeskrivningen.

Beslut expedieras till:
Tekniska utskottet
Region Jönköpings län
Ekonomiavdelningen

En Hälsosam Uppväxt i Värnamo (HUV)

Ärendebeskrivning

Övergripande beskrivning av hur projektet ”En hälsosam uppväxt i Värnamo” kan genomföras; syfte, mål, projektplan, organisation osv. Samt därtill hörande budget.

Avsiktsförklaring mellan Värnamo kommun och region Jönköpings län.

Beslutsförslag

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska utskottet besluta

Att Kommunstyrelsen beslutar enligt den av Tekniska Förvaltningen föreslagna projektbeskrivningen

Att resurs tilldelas enligt projektbeskrivning

Johan Arvidsson
Fritidschef

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

Tekniska förvaltningen

Kommunstyrelsen

Dnr:

Utredning

Se bifogad projektbeskrivning och gemensamma avsiktsförklaring.

2018-02-23 -
Projektbeskrivning -

2018-04-27 -
Gemensam avsiktsfö

Riskbedömning

Riskbedömning finns i bifogad projektbeskrivning.

Projektbeskrivning ECHO-Värnamo

Hälsosam Uppväxt i Värnamo

I Värnamo

är det lätt att välja rätt

för en aktiv och hälsosam livsstil

Innehåll

Bakgrund.....	3
Problemet	3
Konklusion	4
Syfte och mål	5
Omfattning och avgränsningar	6
Omfattning.....	6
Avgränsning	7
Mål.....	8
Strategi	9
Projektstruktur	12
Övergripande projektstruktur.....	12
Riktlinjer för Projektgenomförande.....	13
Arbetsgrupper.....	14
Koordinationsgrupp	15
Preliminär aktivitetsplan och tidsplan 2018-2019	16
Projektuppföljning	17
Projektorganisation	18
Projektets organisation.....	18
Kommunikation	21
Inom projektet.....	21
De som direkt berörs av, och ska ta till sig, förändrade arbetssätt	21
Målgrupperna	21
Övriga invånare i Värnamo kommun	21
Externa intressenter	21
IT	21
Risakanalys	22
Budget	22

Bakgrund

Visionen för Värnamo kommun är – ”Den mänskliga tillväxtkommunen”

Värnamo ska vara en enkel och attraktiv kommun att leva och arbeta i. Här ska förutsättningar finnas för attraktiva bostäder och livsmiljöer, trygghet och folkhälsa för alla kommuninvånare oavsett bakgrund och förutsättningar.

Livskvalitén för invånarna i Värnamo påverkas mycket negativt av fetma och en ohälsosam livsstil. Det finns ett tydligt samband mellan barnfetma och många allvarliga sjukdomar senare i livet. Genom att fokusera på att ge invånarna i Värnamo möjlighet att växa upp i en miljö som stöder dem och gör det lätt för dem att göra rätt val, för en hälsosam livsstil, påverkas deras livskvalitet mycket positivt.

Samhällsekonomiskt betyder en aktivare och hälsosammare befolkning oerhört mycket. Om Värnamo på sikt kan få 10% av invånarna i åldern 20-79 år att bli måttligt fysiskt aktiva (minst 30 min fysisk aktivitet per dag med minst måttlig intensitet) betyder det en samhällsekonomisk effekt på ca 4,6 MSEK per år.

Problemet

Vad är problemet:

- Barnfetma ökar i de flesta länder på planeten
- Barnfetma är en sjukdom med många följsjukdomar
- Barnfetma försvinner inte
- Ungdomar och vuxna får en ökad sjuklighet
- Befolkningen får kortare livslängd
- Kraftigt ökade kostnader för sjukvård och sjukfrånvaro

Omkring 42 miljoner av världens barn under fem år är feta eller överviktiga. Om antalet fortsätter växa i samma takt kommer siffran nå 70 miljoner barn om mindre än tio år.

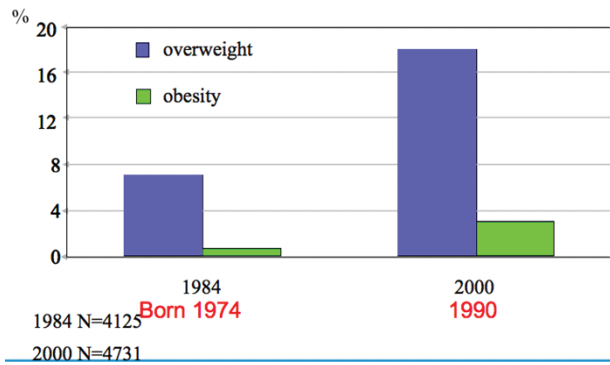
”Problemet är större än vi insåg först, säger han. Nästan var femte tioåring i Västra Götalandsregionen är överviktig idag. Vi ser tioåringar som är så tjocka att deras hälsa hotas.

I jämförelse med tioåringar 1985 i Göteborg är antalet överviktiga idag mer än dubbelt så många och antalet feta är 4-5 gånger så många.

Felaktig kost, och för litet fysisk aktivitet är två viktiga anledningar. I USA, där var femte tonåring beräknas vara överviktig, dricker en tonåring ungefär sex deciliter läsk per dag. I Sverige ligger vi, tyvärr, inte långt efter. Det brukar talas om ärftliga faktorer när det gäller övervikt, men det kan inte bara vara frågan om det”

Professor Peter Friberg, Sahlgrenska

Overweight and obesity 1984 and 2000 in ten-year-old children in Göteborg, Sweden

Barnen blir inte sällan socialt utslagna vilket kan leda till psykiska besvär på kort och lång sikt.

Mobbing är inte ovanligt, de får inte vara med i kamratkretsen eftersom kompisarna inte gillar dem.

”Börjar man vara överviktig som barn är risken stor att man är det som vuxen. Då kommer diabetes och hjärt- och kärlsjukdomar också som ett brev på posten”

Professor Peter Bergsten,
tidigare forskat kring barnfetma på
Uppsala universitet och Akademiska
sjukhuset.

Konklusion

Antalet överviktiga barn är en tickande hälsobomb. Gör vi inget nu, riskerar vi en vårdssituation som är ohållbar i framtiden. Vi måste vaska fram högriskbarnen och sätta in åtgärder snarast.

Mindre barn har fettavlagringar som leder till förkalkade blodkärl senare i livet. Övervikt hos barn är en varningssignal för åderförkalkning och andra sjukdomar.

Som läget är idag står vi inför en epidemi av hjärtkärlsjukdomar. Diabetes, högt blodtryck och åderförkalkning är alla sjukdomar som i hög grad kom mer att orsaka lidande och ta samhälleliga kostnader i anspråk.

Det har gjorts och görs många olika enskilda satsningar. Resultatet av dem är ofta positiva men håller sällan över tid. Därför behöver vi ta ett helhetsgrepp på barnens totala miljö; infrastruktur, alla människor som barnet kommer i kontakt med, privata kommersiella aktörer etc. Alla behöver involveras i arbetet med att bygga en zon där vi minimerar risken för barn att utveckla övervikt och fetma.

Syfte och mål

Syftet med ECHO-zon är att denna negativa samhällstrend ska vändas genom helhetstänkande och samordnade strategier av alla identifierade aktörerna inom hela ECHO-zonen.

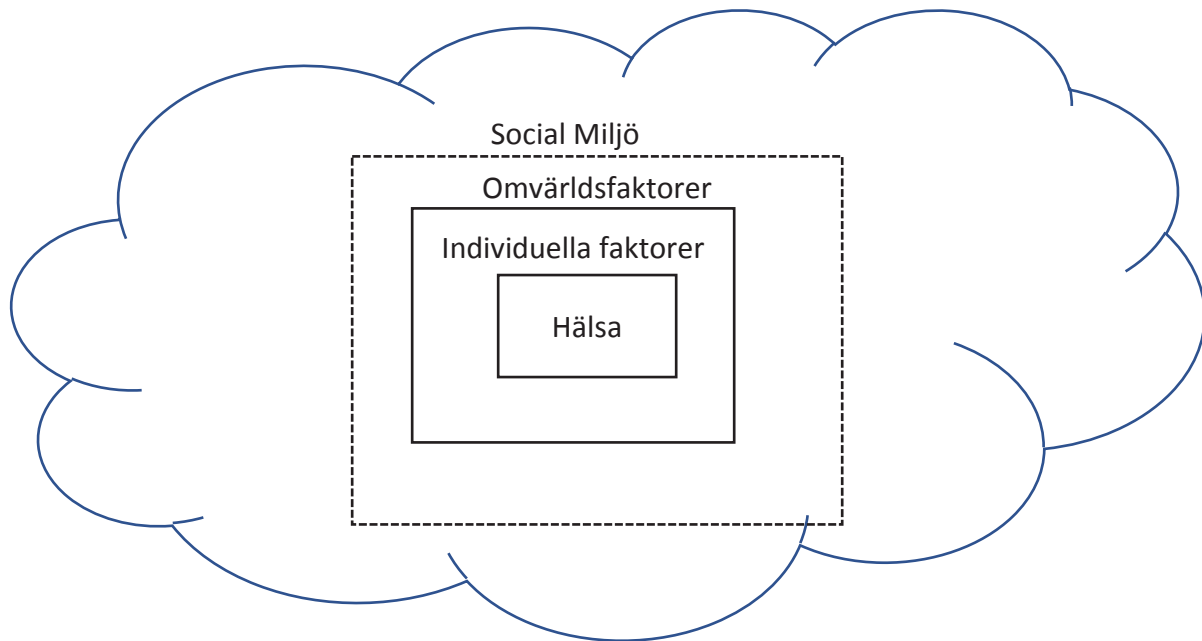
Syftet med ”Hälsosam uppväxt i Värnamo” är att skapa en miljö och en motivation för att göra det lätt att göra rätt val för en hälsosam och aktiv livsstil.

Målet är hälsosamma och normalviktiga 25-åringar med en hälsosam och aktiv livsstil

Omfattning och avgränsningar

Omfattning

Arbetet omfattar alla delar av den miljö som omger barn/ungdomar under deras uppväxt. Schematiskt kan det sammanfattas i nedanstående bild/modell:

Begrepp	Definition
Hälsa	Hälsa enligt världshälsoorganisationens (WHO) definition från 1946, som är den mest använda, är hälsa "ett tillstånd av fullständigt fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande, inte endast frånvaro av sjukdom och funktionsnedsättning.
Individuella faktorer	Faktorer som utgår från individen och som individen oftast kan påverka själv, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - Levnadsvanor - Preferenser - Genetiska/biologiska faktorer - Tidsanvändning
Omvärldsfaktorer	Faktorer som finns i individens omvärld och som individen till mycket liten del kan påverka, t.ex.: <ul style="list-style-type: none"> - Utformning och design av stadsmiljöer och landskap - Transportsystem - Kost i förskola och skola - Aktiviteter i förskola och skola
Social miljö	Faktorer som påverkar individens inställning till och motivation för olika faktorer som påverkar hälsan, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - Sociala värderingar - Preferenser - Nätverk - Allmän policy - Ekonomiska faktorer/marknadsfaktorer

Krav på initieringsprojekten:

Projektet ska prova och föreslå konkret utveckling med beaktande av områdena kost, fysisk aktivitet, återhämtning och rekreation, sociala mönster, information och utbildning och kommunikation.

Inom respektive områden ska aktörer kartläggas och involveras. Syfte, mål och metoder inom delområdena ska föreslås. Samordning och samverkan av aktörer inom respektive område ska föreslås.

Övergripande organisation och metod för ledning, styrning och uppföljning ska föreslås.

Organisation och metod för respektive delområdes ledning, styrning och uppföljning ska provas och föreslås.

”Hälsosam uppväxt i Värnamo” ska vila på vetenskaplig grund.

Avgränsning

Arbetet med ”Hälsosam uppväxt i Värnamo” fokuserar på fysisk aktivitet, kost och återhämtning.

Andra faktorer som påverkar hälsan är utanför projektets **omfattning**.

Övriga förtydliganden gällande avgränsningar identifieras och föreslås för beslut av styrgruppen under projektets genomförande.

Mål

I Värnamo ska du ha bästa tänkbara förutsättningar att växa upp till en hälsosam 25-åring. Alla delar i miljön omkring dig ska verka för detta.

Med Hälsosam 25-åring menar vi att du har kliniskt medicinska värden som är "väl godkända" för en 25-åring. Du har också en livsstil som säkrar att du bibehåller dessa värden.

Målet för "Hälsosam uppväxt i Värnamo" kan delas upp i resultatmål och processmål.

Resultatmål

Resultatmålen är att in invånare i Värnamo ska vara vid god hälsa. Nyckeltalen och indikatorerna för det är de konkreta resultat som vi ska mäta genom kliniskt medicinska tester, t.ex. barns BMI, Andel 25-åringar med diabetes typ 2 etc. Vi räknar med att det finns en viss fördröjning mellan attitydförändring som leder till en beteendeförändring och de faktiska resultat som vi ser genom provtagning osv.

De övergripande målen för "den Hälsosamma uppväxten i Värnamo" definieras genom ett urval av centrala indikatorer på en Hälsosam 25-åring.

Processmål

Processmålen för ECHO-zon Värnamo är att vi genom att fokusera på vilka förändringar i attityder och beteenden som de parter som finns i individers närmiljö under olika åldrar behöver göra, för att kunna realisera resultatmålen för ECHO-zon Värnamo.

Genom att i projektform fokusera på en åldersgrupp åt gången kan vi skapa distinkta mål kring förändringar av attityder kring kost, fysisk aktivitet och återhämtning för den aktuella åldersgruppen. Baserat på detta kan vi identifiera de aktiviteter och leverabler vi behöver fokusera på för att börja en förändring av attityder. Naturligtvis ska vi säkra att dessa attityder kan mätas så att vi ser om definierade aktiviteter får effekt, eller om vi behöver förändra/komplettera något. Förändrade attityder skapar motivation till att ta nästa steg, dvs. förändra sitt beteende. Vi mäter dem genom enkla enkäter som fylls i.

Baserat på dessa förändrade attityder kan vi fokusera på vilka aktiviteter och leverabler som behöver genomföras för att skapa ett förändrat beteende. Dessa beteendeförändringar behöver också mätas och ställas mot förväntade resultat, för att få underlag till ev. justering/tillägg av aktiviteter och leverabler. Även beteendeförändringar mäts till största delen genom enkäter.

Exempel på processmål är att far- och morföräldrar med förbättrad kunskap och motivation belönar barnbarn med annat än godis, eller hur processen för beslut om förändringar i kommunens detaljplan behöver förändras för att ta in "den Hälsosamma uppväxten i Värnamo-perspektivet" etc.

Mål för livsstil, attityd och beteenden för "den Hälsosamma uppväxten i Värnamo" definieras. Dessa ska tillsammans ge de resultatmål som definieras.

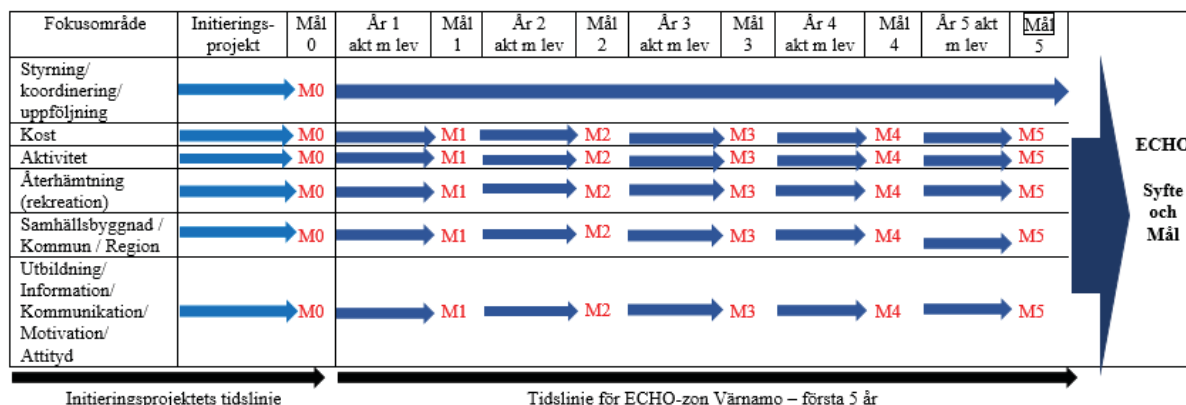
Strategi

Den strategi som projektet vilar på kan sammanfattas i följande punkter:

- I Värnamo ska det vara lätt att göra rätt. Strategin är att fokusera på att göra det lätt för Värnamos invånare att välja rätt, för en hälsosam och aktiv livsstil. Värnamo ska bli en zon där du kan få en hälsosam uppväxt.
- Projektet ska genomföra "vettiga" saker som borde göras oavsett ECHO. Där ECHO blir en extra motivator för att faktiskt göra det
- ECHO-Värnamo ska vila på en vetenskaplig grund. De direktiv, guidelines och rekommendationer som skapas i projektet ska vila på en vetenskaplig grund, dvs. de ska baseras på vetenskapliga resultat och slutsatser.
- Projektet har en tydlig kommunikationsstrategi för att nå alla intressenter med rätt information
- Vi delar in arbetet i 3 olika fokusområden;
Fysisk aktivitet, Kost och Sömn/Återhämtning
- För att fokusera på rätt insatser inom respektive fokusområde definierar vi olika åldersmålgrupper som fokuseras. För varje målgrupp sätt såväl resultatmål om processmål på nivå 1 och 2. Nivå 1 fokuserar på attitydförändringar och nivå 2 fokuserar på beteendeförändringar
- För varje målgrupp identifieras vilka aktörer som påverkar målgruppens miljö
- Projektgenomförandet sker genom att vi för varje målgrupp genomför ett initieringsprojekt.
- Strategi för uppskalning är att vi i initieringsprojektet genomför pilotprojekt (2-3 st) som sedan skalas upp (5-6 st) innan ansvaret för fullskalig implementation lämnas över till linjeorganisationen
- Konkret arbete görs i arbetsgrupper per målgrupp
- Koordinering av det sammanslagna resultatet och förändringarna som behöver göras sker i en koordineringsgrupp på målgrupp.
- Under projektgenomförandet välkomnas s.k. strategiska initiativ från alla målgrupper även om de inte är föremål för projektgenomförande just nu.
- Arbetet med att skapa en hälsosam uppväxt i Värnamo är inte bara ett enskilt projekt med en start och en sluttidpunkt. Det är ett komplett förändrat sätt att tänka och agera kring dessa frågor, ett paradigmskifte.

Konceptet för ECHO-zon Värnamo

Vi genomför ett initierande projekt för varje åldersgrupp som sätter upp förutsättningar för linjen att arbeta vidare med definierade och beslutade målsättningar för ögonen. Konceptet för ECHO-zon Värnamo kan beskrivas utifrån nedanstående modell:

Nedan definieras de olika begreppen i den konceptuella bilden ovan:

Begrepp	Definition
Fokusområde	Område som har stor betydelse för ECHO-zon Värnamo
Styrning / koordinering / Uppföljning	Alla aktiviteter som genomförs för att styra / koordinera / följa upp att Värnamo kommuns arbete med ECHO-zon når avsedd effekt
Kost	Allt som vi äter
Aktivitet	Allt som vi rör på oss, såväl vardagsmotion som träning
Återhämtning (rekreation)	All återhämtning, inklusive sömn
Samhällsbyggnad / Kommun / Region	De olika processer/beslut inom kommun och region som påverkar ECHO-zon
Utbildning / Information / Kommunikation / Motivation / Attityd	Alla aktiviteter som genomförs i avsikt att utbilda, informera, kommunicera, motivera och förändra attityder hos alla invånare
Initiala aktiviteter o leverabler	De aktiviteter som genomförs inom det definierade projektet som är uppstarten för hela arbetet med ECHO-zon Värnamo Att aktiviteten genomförts bevisas genom en leverabel
Leverabel	Ett bevis på att en aktivitet genomförts, t.ex. alla förskollärare har genomgått en viss utbildning/fått en viss information
Mål 0	De mål som definieras för initieringsprojektet
Aktiviteter o leverabler - år n	Beskrivning av de aktiviteter som ska genomföras inom respektive fokusområde och perspektiv, år n. Första året är det en leverabel från initieringsprojektet
Mål år n	De mål som sätts upp för respektive år, och som successivt följs upp och ev. revideras
ECHO-zon Syfte / Mål	Övergripande syfte och mål med ECHO-zon Värnamo

Modell för relationen mellan resurser/aktiviteter, leverabler, effekter på olika nivåer och det slutliga målet för ECHO-zon Värnamo

Nedanstående modell beskriver hur vi ser att ECHO-zon Värnamos övergripande/slutliga mål ska uppnås genom projektets resurser, aktiviteter och leverabler ska påverka de utgångsvärden som definierats genom de olika effektnivåerna 1 och 2 till det övergripande/slutliga målet nås.

Processmodell	Utgångsvärden	Resurser	Aktiviteter	Leverabler	Effekter nivå 1	Effekter nivå 2	Effekter övergripande/slutliga mål
Definition	Utgångsvärden för de indikatorer som ska mätas för att mäta effekt i form av förändringar på nivå 1, 2 och på det övergripande / slutliga målet	Alla de resurser som kan användas för att genomföra aktiviteter. Kan vara personella, finansiella eller dylikt.	De aktiviteter som behöver genomföras med de resurser som mobiliseras för att leverera de leverabler som ska uppnå effektmålen	Resultatet av aktiviteterna som ska möjliggöra att effektmålen nås	De effekter som förväntas nås på nivå 1 genom de leverabler som definierats. Det kan t.ex. handla om attitydförändringar och liknande.	De effekter på nivå 2 som förväntas nås genom att målen på nivå 1 uppnås. Det kan t.ex. handla om beteendeförändringar eller förbättrade BMI-värden	De övergripande / slutliga målet för ECHO-zon Värnamo Den hälsosamma och aktiva 25-åringen!
Exempel	Nivå 1: Attityd till att barn cyklar till skolan Nivå 2: Andelen barn som cyklar till skolan Slutligt mål: 25-åringar som naturligt väljer att cykla till jobb osv.	Lärare, föräldrar, elever, Samhällsbyggnad, Tekniska etc.	Utbilda lärare, föräldrar, elever i värdet av vad cykling till skolan har. Ta med i detaljplaner och vid planering och byggande av ny skola	Definierade utbildningar genomförda och utvärderade, Process för detaljplanering och planering och byggande av ny skola uppdaterad med hänsyn till cykling	Förändrad attityd till att cykla till skolan. Detaljplanerare använder den uppdaterade checklisten vid detaljplanering. Vid planering och byggande av skola används de uppdaterade checklistorna	Ökat antal barn som cyklar till skolan. Nya detaljplaner för Värnamo skapar bättre möjlighet att cykla till skolan. Ny skola placeras och byggs för att stödja cykling.	Ökad andel 25-åringar som cyklar till arbetet

Modellen för det successiva införandet beskrivs övergripande i nästa avsnitt.

Projektet börjar med de barn som föds nu och fortsätter sedan med olika åldersgrupper uppåt, i minst samma takt som barnen blir äldre.

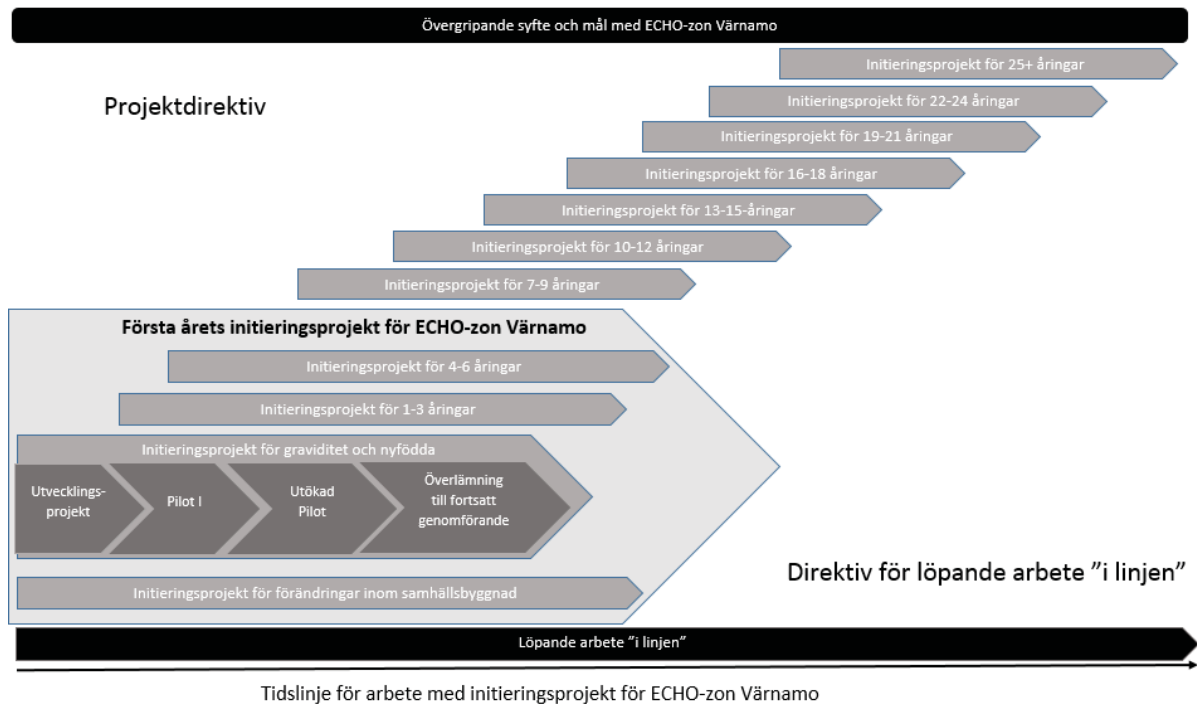
Projektstruktur

Här skriver vi om vår struktur med utredningsprojektet för att förstå barnfetma och om systemet med utvecklings-, pilot-, och genomförandeprojekt

I nedanstående bild beskrivs strukturen för de initieringsprojekt som behöver genomföras för att stegvis införa "Hälsosam uppväxt i Värnamo".

Övergripande projektstruktur

Övergripande projektstruktur för genomförandet av Initieringsprojektet för ECHO-zon Värnamo

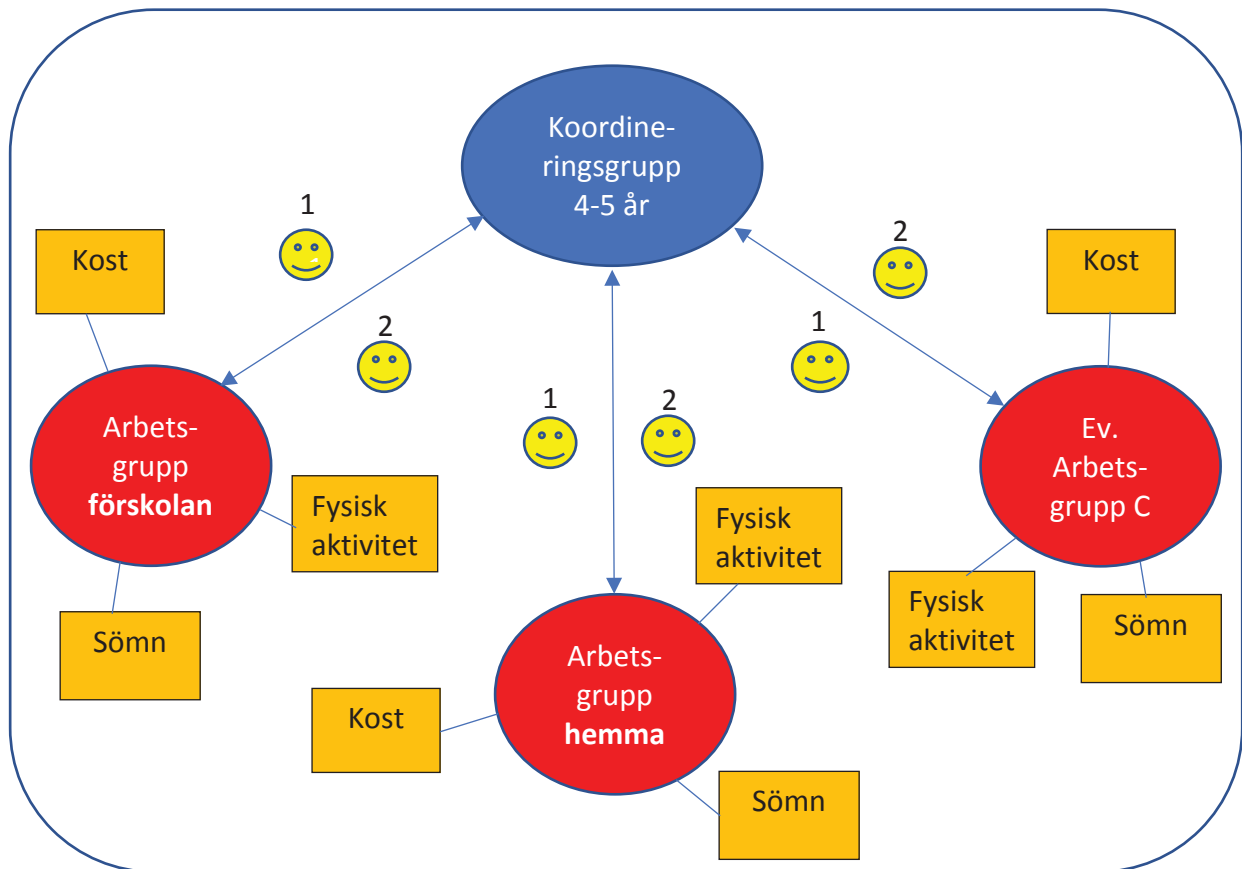
Begreppsdefinition av bilden på övergripande projektplan

Begrepp	Definition
Övergripande syfte och mål med ECHO-zon Värnamo	De övergripande syften och mål som fastställs för arbete med ECHO-zon Värnamo – "Hälsosam uppväxt i Värnamo"
Projektdirektiv	Baserat på syfte och mål för ECHO-zon Värnamo ges projektdirektiv för respektive delprojekt för olika åldersgrupper
Initieringsprojekt för NN-åringar	Projekt som genomförs med fokus på aktuell åldersgrupp.
Utvecklingsprojekt	<ul style="list-style-type: none"> - Projektet formeras med deltagare och arbetsgrupper. - Målen fastställs utifrån de övergripande projektdirektiv som finns. - Inom respektive fokusområde kartläggs vilka områden som behöver förändras - Aktiviteter, leverabler och ansvar fastställs - Förändringar i guidelines och instruktioner genomförs – dessa ska vara realiserbara - Framtagna förändringar förankras med referensgrupp - Arbetsgrupperna jobbar med respektive förändring och

	tar fram förändrade checklistor/guidelines eller dylikt.
Pilot 1	- Förändringarna testas i piloter för att säkra kvalitet och att leverabeln blir den önskade - Utvärdera pilotprojektet och ev. justera guidelines osv.
Utökad Pilot	- Justerade guidelines osv. används vid en utökad pilot där något fler i målgruppen involveras - De utökade piloterna utvärderas och ev. justering av guidelines osv. görs
Överlämning till fortsatt genomförande	- Formulera direktiv för löpande arbete ”i linjen” - Förankra mål och målvärden som ska följas upp löpande - Etablera mottagningsorganisation ”i linjen” - Överlämna till linjen för vidare arbete
Direktiv till löpande arbete ”i linjen”	- De direktiv som ska styra respektive organisations arbete för att uppnå målen för ECHO-zon Värnamo
Löpande arbete ”i linjen”	- Respektive organisation jobbar med ECHO-zon Värnamo utifrån de direktiv som man har.

Riktlinjer för Projektgenomförande

- Vi delar in arbetet i 3 olika fokusområden; Fysisk aktivitet, Kost och Sömn/Återhämtning
- För att fokusera på rätt insatser inom respektive fokusområde definierar vi olika åldersmålgrupper som fokuseras. För varje målgrupp sätt såväl resultatmål om processmål på nivå 1 och 2. Nivå 1 fokuserar på attitydförändringar och nivå 2 fokuserar på beteendeförändringar.
 - Sätter resultatmål för aktuell målgrupp som följs upp successivt med kliniska tester
 - Identifierar aktörer runt respektive målgrupp
 - Definierar processmål för attityd- och beteendeförändringar med indikatorer för att kunna mäta resultat på olika nivåer
 - Definierar aktiviteter med leverabler som behöver genomföras för att nå satta målsättningar
- Vi delar in åldersmålgrupperna i primära och sekundära åldersmålgrupper:
 - Initialt är det de primära åldersmålgrupperna som fokuseras i första hand
 - Före förskola -1-1 år
 - Förskola yngre 1-3 år
 - Förskola äldre 4-5 år
 - Sekundära åldersmålgrupper är
 - F-3 6-9 år
 - Mellanstadium 9-12
 - Högstadium 12-15
 - Gymnasium 15-18
 - Eftergymnasial 18-25
- Projekten för de primära målgrupperna startas parallellt
- Nedanstående bild ger en sammanfattning av hur det konkreta projektarbetet ska genomföras

Exempel: Projektarbete i åldersmålgruppen: **Förskolan ålder 4-5 år**

Nedan kommer en kort beskrivning av bilden:

Arbetsgrupper

Arbetsgrupper med relevanta medlemmar skapas runt varje målgrupp. Arbetsgrupper runt målgrupp 1 (-1-1år) skulle kunna vara:

Hemmiljö

- Föräldrar
- Farföräldrar
- Morföräldrar

Familjecentral

- Medarbetare familjecentral
- Blivande föräldrar

Varje arbetsgrupp arbetar utifrån de tre fokusområdena.

Budskapet kring önskade attityd och beteendeförändringar behöver anpassas dels för varje åldersgrupp, men också utifrån olika andra segmenteringar, t.ex. den livsstil som föräldrarna har som utgångspunkt. Är föräldrarna redan mycket fysiskt aktiva och motiverade att fortsätta vara det, så behöver inte så mycket kraft läggas på att skapa motivation hos

föräldern för fysisk aktivitet. Då kanske mer fokus behöver läggas på annat område, t.ex. sömn/återhämtning.

Koordinationsgrupp

För varje målgrupp etableras en koordinationsgrupp som har till uppgift att koordinera arbetet i arbetsgrupperna. I koordinationsgruppen medverkar två deltagare från varje arbetsgrupp. En av dem har fokus på att bevaka att arbetsgruppens intressen och resultat tas tillvara och den andra fokuserar på att det ska bli en bra och sammanhållen helhet för målgruppen. Koordinationsgruppen leds av den biträdande projektledaren.

- **Strategiska initiativ**
Under projektgenomförandet välkomnas s.k. strategiska initiativ från alla målgrupper även om de inte är föremål för projektgenomförande just nu. Typiskt för strategiska initiativ är:
 - De rymms inom fokusområden
 - De stimuleras genom kommunikationsstrategin
 - Dokumenteras i en erfarenhetsbank.

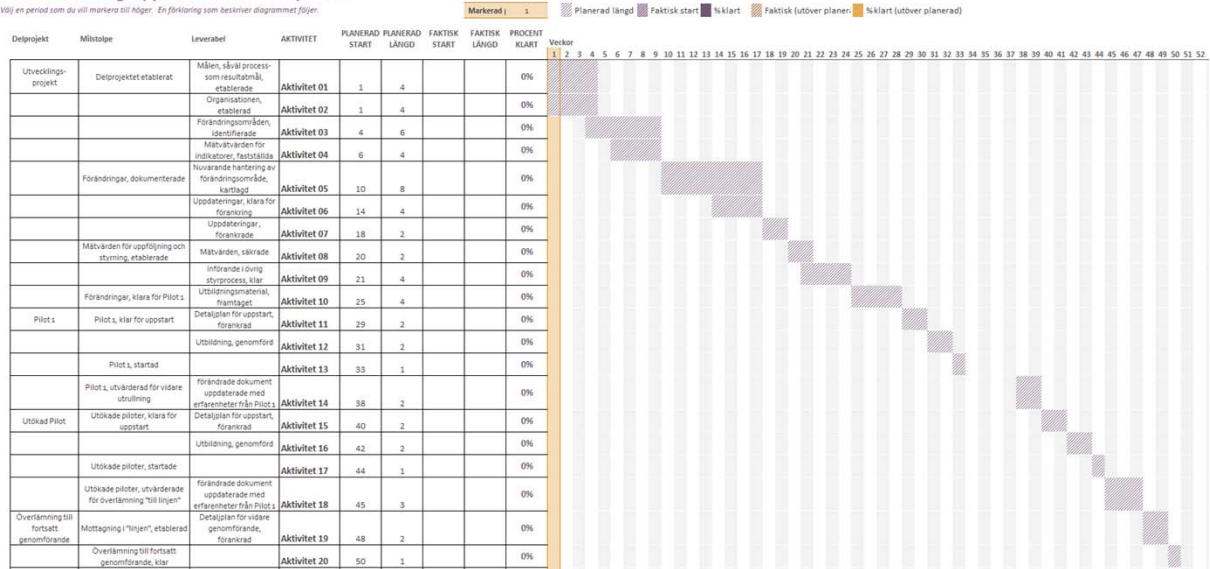
Preliminär aktivitetsplan och tidsplan 2018-2019

Nedan finns en aktivitets- och tidsplan för första årets initieringsprojekt för gravida och nyfödda för "Hälsosam uppväxt i Värnamo". De tre initieringsprojekten som är fokuserade på olika åldersgrupper, under första året, har samma övergripande aktivitets- och tidsplan

Initieringsprojekt - "En frisk uppväxt i Värnamo" - år 1

Fokuserad målgrupp: Graviditet och nyfödda

Välj en period som du vill markera till höger. En förklaring som beskriver diagrammet följer.

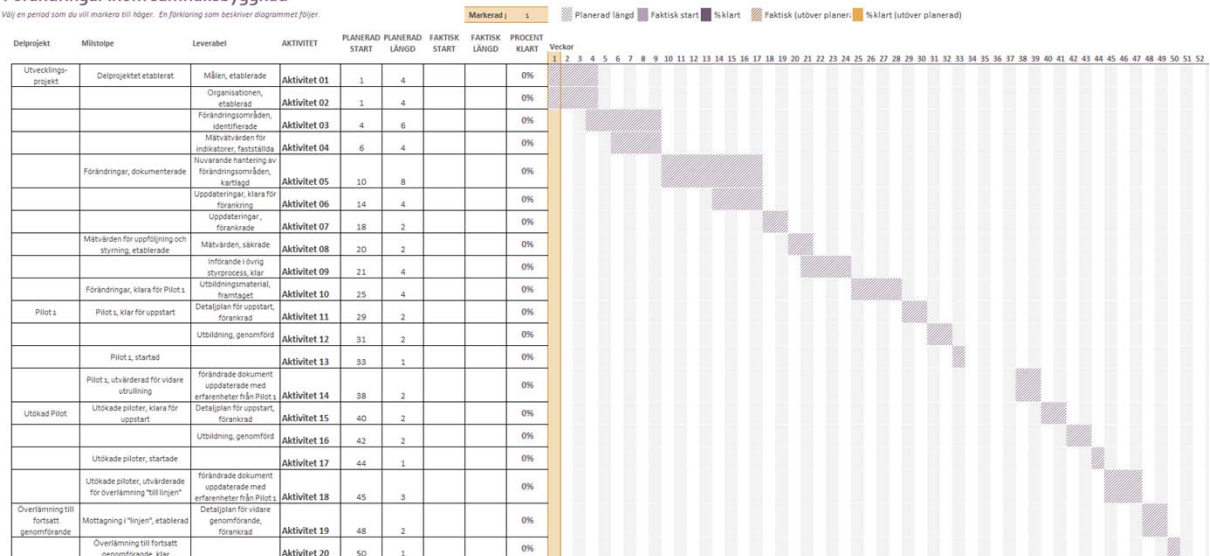

Det initieringsprojekt som genomförs för förändring i processer kring samhällsbyggnad har nedanstående aktivitets- och tidsplan.

Initieringsprojekt - "En frisk uppväxt i Värnamo" - år 1

Förändringar inom samhällsbyggnad

Välj en period som du vill markera till höger. En förklaring som beskriver diagrammet följer.

Projektuppföljning

Uppföljningen av "Hälsosam uppväxt i Värnamo" integreras i övriga styrprocesser för Värnamo kommun.

Initieringsprojekten följs upp baserat på respektive projekts tidplan och leverabler.

Uppföljning och informationen rapporteras av initieringsprojekten till projektets koordinator/ledning. Projektledningen sammanställer, analyserar och rapporterar resultat för hela projektet.

Vilka nyckeltal och indikatorer som ska följas upp sätts i respektive initieringsprojekt i samråd med projektledningen. Där bestäms också målvärdena för respektive nyckeltal och indikator.

Vid varje års uppföljning definieras nästa års aktiviteter och målvärden för nyckeltal och indikatorer.

Projektorganisation

Projektets organisation

Ansvarig för projektets genomförande

- Ansvarig är Tekniska förvaltningen (TF) / Fritidsavdelningen (Fritid)
- TF/Fritid utser projektledare (PL)
- TF/Fritid (PL) redovisar uppdraget mot beställaren

Styrgrupp

Bemanning

- KS presidiet
- Regionen politisk representation?
- Tjänstemän ur kommunen: Kommunchef, Skolchef
- Tjänstemän ur Regionen: Folkhälsochef? Barnhälsoansvarig?

Ansvar

Mottagare av statusrapport för införandet av ”Hälsosam uppväxt i Värnamo”. Följa upp projektets resultat, såväl tidplan, leverabler, mätvärden för nyckeltal och indikatorer, som ekonomiskt utfall, och fatta beslut om eventuella justeringar/kompletteringar.

Projektgrupp för varje initieringsprojekt

Bemanning

- Projektledare - Fritidschef, Värnamo kommun
- Biträdande projektledare
- Representant ur folkhälsoavdelningen (RJL)
- Representant från förvaltning(ar) som berörs
- Representant från respektive arbetsgrupp nedan

Ansvar

Koordinera och ansvara för samordning av de olika delarna av projektet i relation till tid- och aktivitetsplan.

Sammanställa projektrapport och rapportera till styrgrupp.

Sammanställa och kommunicera om projektet, såväl internt som externt.

Arbetsgrupper

Bemanning

Involvering i de olika stadierna i initieringsprojektet ”Graviditet och nyfödda”

Deltagare

[Skriv här]

Biträdande projektledare
Familjecentral
Dietist/Kost
Matvarubutiker
Folkhälsoavdelningen
Barnläkare
Föräldrar
Morföräldrar
Expert, fysisk aktivitet

Involvering i de olika stadierna i initieringsprojektet ”1-3 år och 4-6 år”

Deltagare
Biträdande projektledare
Familjecentral
Dietist/Kost
Förskollärare
Fritidsavdelning
Föreningar
Expert, fysisk aktivitet
Matvarubutiker
Restauranger
Folkhälsoavdelningen
Barnläkare
Föräldrar
Morföräldrar
Barn

Involvering i de olika stadierna i initieringsprojektet ”Förändringar inom samhällsbyggnad”

Deltagare
Biträdande Projektledare
Samhällsbyggnadsnämnd
Tekniskt Utskott
Samhällsbyggnadsförvaltning
Teknisk förvaltning

Ansvar

Roll	Ansvar
Arbetsgrupp	Skall utifrån sin egen kompetens och erfarenheter, kompletterat med extern kompetens och aktuell forskning arbeta igenom de förändringar i processer, rutiner, checklistor osv. som behövs för att uppnå målen för ”Hälsosam uppväxt i Värnamo”
Referens	Skall utifrån sin kunskap och erfarenheter agera som referens för de olika förändringar som arbetsgruppen tar fram. Säkra att de är realiserbara i alla avseenden.
Påverkare	Påverkar och påverkas av realiseringen av de förändringar som arbetsgruppen tar fram. Är i de delar som berör påverkaren med i arbetsgruppens arbete.

Genomförare	Är aktiv i de olika genomförandefaserna när förändrade processer, rutiner, checklistor osv. ska användas i dagligt arbete.

Referensgrupper

Bemanning

- Kommunens ledningsgrupp
- Folkhälsorådet
- Svensk handel / Värnamo city
- Regionen?

Samarbets- och samverkanspartners

- Seinäjoki
- Uppsala Universitetssjukhus
 - Bör träffa Uppsala så snart som möjligt
- Riksidrottsförbundet
- Smålandsidrotten

Kommunikation

Kommunikation är en oerhört central och helt avgörande faktor för att detta förändringsprojekt ska lyckas. Vi kan identifiera kommunikation på olika nivåer:

- Inom projektet
- Alla som direkt berörs av, och ska ta till sig förändrade arbetssätt
- Alla i de olika målgrupperna
- Alla övriga invånare i Värnamo kommun
- Externa intressenter

Vi kan också identifiera olika kanaler att kommunicera genom:

- Hemsida
- Sociala medier
- Digitala verktyg
- Medial uppmärksamhet

Inom projektet

Inom projektet behöver vi skapa en effektiv kommunikation och digital arbetsyta så att alla involverade i projektarbetet enkelt kan ta del av progress i projektet samt dela frågor osv. som dyker upp.

De som direkt berörs av, och ska ta till sig, förändrade arbetssätt

Här behöver vi skapa en delaktighet, förståelse och motivation för att förändra sitt arbetssätt och att det leder till positiva resultat på sikt.

Målgrupperna

Här behöver kommunikationen inriktas på att skapa förståelse och motivation för den förändring som aktuell målgrupp behöver göra.

Övriga invånare i Värnamo kommun

Kommunikationen till övriga invånare i Värnamo kommun bör ha en inriktning på att skapa förståelse och även stolthet kring att Värnamo nu genomför detta.

Externa intressenter

Skapa intresse från externa intressenter kring detta paradigmskifte som vi nu gör i Värnamo.

IT

En viktig och intressant frågeställning som vi behöver ha med i hela arbetet är hur vi kan använda oss av IT för att motivera, mäta, stödja rätt livsstil.

Det går igen i alla olika delar av arbetet, för alla målgrupper och alla intressenter.

Risikanalyt

Vi ställer samman riskerna i en enkel riskmatris med sannolikhet (1 = låg sannolikhet, 5 = hög sannolikhet), konsekvens (1 = liten konsekvens, 5 stor konsekvens), vägd risk och mitigering av risken.

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Vägd risk	Mitigering
Valet 2018 förändrar förutsättningarna för projektet	2	3	6	Sträva efter brett politiskt stöd för detta
Regionens delaktighet	1	5	5	Involvera regionen tidigt
Engagemang i implementering i kommunens organisation	3	4	12	Resurser, Commitment från KS, nämnder och förvaltningsledningar – engagerat ledarskap
Svårighet att kommunicera syfte, mål och koncept till föräldrar, kommunal och regional personal	3	3	9	Tidigt fokus på rätt kommunikation för respektive målgrupp och aktör

Budget

Vissa kostnader för genomförande av projektet enligt denna projektbeskrivning kan nu estimeras, se nedan.

Vidare projektgenomförande kommer naturligtvis att involvera andra personalgrupper och skapa behov av ytterligare resurser, men det är omöjligt att estimeras i nuläget.

Värnamo kommun:

Projektledning övergripande (Johan 25%) (250 tkr)

Resurs för biträdande projektledare på heltid i 12 månader (ca 700 tkr)

Kommunikatör/kommunikation – kostnad motsvarande ca 50 % (ca 300 tkr)

Arbets tid vid BUF, Daniella ca 10%, 4 personer på 25% var (ca 600 tkr)

Medel för projekthantering 500 tkr (INDEA som metodstöd, resor, oförutsedda verksamhetskostnader etc.)

Totalt ca 2,35 MSEK

Resurs från Uppsala universitet:

- Medicinsk provtagning, ca 2,5 MSEK
- Forskningsledning (enkäter, etisk prövning, expertkunskap kring ECHO)

Resurs från regionen

- Praktisk utförande av provtagning, ca 2 MSEK
- Förändringsarbete (nya guidelines kring samtal med blivande mödrar, föräldrar och viss revidering av provtagning, utbildning, införande), familjecentral, ca 30% av en heltid

Gemensam avsiktsförklaring för projektet – Hälsosam Uppväxt i Värnamo

Parter:

- Värnamo kommun
- Region Jönköpings län

Gemensamt Syfte och mål:

- **Syfte**
 - att skapa en miljö och en motivation för att göra det lätt för **ALLA barn** och deras föräldrar att göra rätt val för en hälsosam och aktiv livsstil
 - att båda parter agerar gemensamt för att de aktiviteter som utförs, och erfarenheter som dras, i Värnamo – görs tillgängliga för övriga kommuner i regionen. Region Jönköpings län är huvudansvarig, och Värnamo kommun är delaktig
- **Mål**
 - att Värnamo kommun erbjuder en miljö som gör att **ALLA 25-åringar** i Värnamo kommun har en hälsosam och aktiv livsstil
 - att erfarenheterna från Värnamo kommun sprids till övriga kommuner i regionen så att alla kommuner i region Jönköpings län kan uppvisa motsvarande resultat

Projektet beskrivs i bifogad presentation.

HUV - Hälsosam
uppväxt i Värnamo -

Åtagande i denna avsiktsförklaring:

Kostnader som varje part står för

Kommunen:

- Projektledare för implementationen i Värnamo
- Kommunikation/information för implementationen i Värnamo
- Kostnader inom förvaltningar osv. för att genomföra de insatser som beslutas i projektet.

Region:

- Regionen tar ansvar i de kliniska testerna som behöver göras för att säkerställa det vetenskapliga resultatet av projektet. Detta innebär med stor sannolikhet att kommunens elevhälsa behöver göra vissa insatser i detta arbete, men merparten och huvudansvaret finns hos region Jönköpings län
- Kommunikation/information för regionens ansvarsområden i projektet och spridning till övriga kommuner i region Jönköping
- Regionen bidrar med befintlig kompetens och personal inom de olika områden där de involveras i projektet. Det finns redan idag folkhälsoutvecklare vars roll är att stödja länets kommuner i utvecklingsfrågor kopplat till exempelvis skola, barnhälsovård och levnadsvanor. Vilka och i vilken omfattning beslutas successivt i projektet.

Kostnader som delas

Genom denna avsiktsförklaring så förklarar sig både kommunen och regionen beredda att fatta de beslut som kan behövas för att skapa bästa möjliga förutsättningar för ett bra resultat av projektet. Naturligtvis ska varje beslutsärende vara väl underbyggt med vilka effekter som aktuellt beslut förväntas skapa, likväl vilka kostnader/resurser som krävs från respektive part.

Det är i nuläget omöjligt att i detalj beskriva vilka aktiviteter som kan bli aktuella.

Bra exempel kan vara:

Vi behöver se över hur enkäten för hälsosamtal ser ut, och genomförs, så att den sker på samma sätt vid varje tillfälle, oavsett om det är familjecentralen, skolan eller vårdcentralen som genomför den. Det kräver insatser från såväl regionen som kommunen. Varje part tar sin del av kostnaderna med ambitionen att slutresultatet ska bli så bra som möjligt för att stödja projektets syfte och mål.

Ett annat kan vara att nyblivna föräldrar behöver en genomgång kring kost, sömn, balans/återhämtning och/eller fysisk aktivitet. Lämplig resurs för detta är Värnamo hälsocenter. Parterna delar i detta fall på kostnaderna, utifrån en självkostnads kalkyl.

Målsättningen är att denna avsiktsförklaring inom ca 12 månader ska kunna forma grunden för ett långsiktigt avtal.

Värnamo kommun

Region Jönköping

Ort/datum

Ort/datum

§ 77 Dnr: 2017.277

Frisk uppväxt i Värnamo, Projektbeskrivning ECHO-Värnamo

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att överlämna ärendet till nästa sammanträde.

Ärendebeskrivning

En ECHO-zon är ett område där stora delar av samhället går samman för att skapa en positiv miljö för barnens hälsa. Lite tillspetsat kan man säga att barn och föräldrar ska få möta samma budskap kring mat, motion och hälsa oavsett var de är och vem de möter i samhället. Exempel på ECHO-zoner är Negombo i Sri Lanka och Seinäjoki i Finland.

Kommunstyrelsen beslutade den 29 augusti 2017, § 352

att ställa sig positiv till att bli huvudman för Sveriges första ECHO-zon samt

att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att klarlägga förutsättningarna och ansvarsfördelning mellan deltagande aktörer.

På kommunstyrelsens sammanträde 15 januari 2018, § 26

presenterar Johan Arvidsson, fritidschef ett utkast till projektbeskrivning för projektet Frisk uppväxt i Värnamo byggt på projektet ECHO-zon Värnamo.

En övergripande projektbeskrivning har överlämnats till kommunstyrelsen 14 februari 2018 och tekniska förvaltningen föreslår i skrivelse

att kommunstyrelsen beslutar enligt den av tekniska förvaltningen föreslagna projektbeskrivningen

att resurs tilldelas enligt projektbeskrivning.

Beslut expedieras till:

Utredning

Se bifogad projektbeskrivning och gemensamma avsiktsförklaring.

Projektbeskrivning
- Hälsosam uppväxt

Gemensam
avsiktsförklaring för

Budgetsammansättning – Värnamo kommuns kostnader för 2018 och 2019:

Kostnad	2018	2019	Totalt
Projektledare Månadslön: 45.000,- Anställs från 1/9	45.000,- * 1,5 * 4 = 67.500,- * 4 = 270.000,-	45.000,- * 1,5 * 12 = 67.500,- * 12 = 810.000,-	1.080.000,-
1/3 av en Kommunikatör Månadslön: 40.000,- Anställs från 1/9	40.000,- * 1,5 * 4 = 60.000,- * 4 = 240.000,- 1/3 av 240.000,- = 80.000,-	40.000,- * 1,5 * 12 = 60.000,- * 12 = 720.000,- 1/3 av 720.000,- = 240.000,-	320.000,-
Löpande utgifter Styrgruppen beslutar om användning av dessa (studera goda exempel, inspiration/verktyg för aktivitet etc.)	50.000,-	100.000,-	150.000,-
Totalt	400.000,-	1.150.000,-	1.550.000,-

Riskbedömning

Riskbedömning finns i bifogad projektbeskrivning.